

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k návrhu zákona o podmínkách inovativního a škálovatelného podnikání a o změně některých dalších zákonů.
Č. J.	77/2026
DATUM ZPRACOVÁNÍ	15. 10. 2026
KONTAKTNÍ OSOBA	Milan Klempíř
TELEFON	603 734 307
E-MAIL	mklempir@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Jménem Svazu průmyslu a dopravy ČR oceňujeme návrh startupového zákona, který reaguje na klíčovou bariéru českého ekosystému: nedostatek soukromého kapitálu, v tomto případě pak zejména v rané části vzniku firem (evropské srovnání uvádí u investic rizikového kapitálu do raných fází tříletý průměr 0,006 % HDP v Česku oproti 0,034 % v EU).

Řada mladých firem se v ČR potýká s komplikacemi s bankovním financováním (chybějící historie a majetek k zajištění) a rizikový kapitál pomáhá toto období překlenout. Právě klíčová opatření startupového zákona – konkrétní definice a certifikace startupů společně s dvěma daňovými opatřeními (odpočet peněžité investice od základu daně i z příjmů do 5 mil. Kč ročně a prodloužení uplatnitelnosti daňové ztráty z pěti na sedmi let) má potenciál v dlouhodobém horizontu podporovat vznik a udržení zdravého ekosystému nových firem.

Je obecně známo, že česká ekonomika potřebuje další zdroje růstu založené na vyšší přidané hodnotě, a právě podpora vzniku a růstu inovativních firem představuje investici do budoucí výkonnosti ekonomiky, exportu i schopnosti financovat veřejné služby. V této souvislosti je nutno uvést, že podle jednotné metodiky Evropské komise připadá v Česku přibližně 272 startupů na milion obyvatel oproti 502 v EU. K úspěchu tedy potřebujeme širší základnu, z níž mohou vyrůstat další významní zaměstnavatelé a exportéři.

V neposlední řadě pro průmyslové podniky představují startupy potenciální partnery pro automatizaci, práci s daty, úspory energie i vývoj nových materiálů. Přínosem je také rychlejší zavádění inovací do běžného provozu. Z pohledu Svazu má tato schopnost i geopolitický rozměr: širší nabídka domácích a evropských technologií, včetně kyberbezpečnosti a obranných řešení, může snižovat jednostranné závislosti a posilovat odolnost dodavatelských řetězců.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. K § 2

Do § 2 doplnit písmeno c): „c) *nařízením o blokových výjimkách přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem.*“

Všechny odkazy na nařízení č. 651/2014 nahradit odkazem na „*nařízení o blokových výjimkách*“, bez uvedení čísla článku nebo bodu.

Odůvodnění:

Zákon nabývá účinnosti 1. 7. 2027. Nařízení č. 651/2014 platí do 31. 12. 2026 a nahradí je nové nařízení, které podle konzultačního návrhu Komise mění číslování (např. definice organizace pro výzkum a šíření znalostí přechází z čl. 2 bodu 83 do čl. 2 bodu 94) i obsah některých pojmů. Statické odkazy by ke dni účinnosti mířily na neplatný předpis. Dynamický odkaz používá i zákon č. 328/2025 Sb.

Tato připomínka je zásadní.

2. K § 3

Navrhujeme, aby bylo jednoznačně legislativně stanoveno, že právnická osoba se kvalifikuje rozvíjejícím se podnikem na základě pravomocného zařazení do evidence rozvíjejících se podniků.

Odůvodnění:

Záměr i důvodová zpráva jednoznačně vycházejí z toho, že právnická osoba se kvalifikuje jako rozvíjející se podnik až na základě zařazení do evidence, v paragrafovém znění však toto není stanoveno. Vzhledem k navázaným daňovým výhodám by bylo vhodné odstranit pochybnosti o okamžiku vzniku statutu.

Tato připomínka je zásadní.

3. K § 3 odst. 1 písm. c) a f)

V písm. f) v části věty za středníkem za slovo „*založenou*“ vložit slova „*nebo většinově vlastněnou*“.

Na konec písm. c) doplnit: „; *u právnické osoby podle písmene f) části věty za středníkem se k propojení s vysokou školou nebo organizací pro výzkum a šíření znalostí nepřihlíží*“.

Odůvodnění:

Podle důvodové zprávy nemá samotná účast vysoké školy nebo výzkumné organizace vést k vyloučení podniku. Text to plně nezajišťuje: výjimka kryje jen spin-off, který vysoká škola nebo výzkumná organizace

založila, nikoli ten, do něhož vstoupí později (typicky vkladem duševního vlastnictví), a při jejím většinovém podílu by se do obrátového testu započel celý její obrát.

Doporučujeme v důvodové zprávě uvést, že rozhoduje splnění unijní definice organizace pro výzkum a šíření znalostí, nikoli zápis do evidence podle zákona č. 328/2025 Sb. Pro výzkumné organizace je přitom důležité, aby se transfer výsledků výzkumu do praxe mohl uskutečnit i kapitálovým vstupem do již existujícího technologického podniku, nejen založením nové společnosti.

Dáváme na zvážení také promítnutí do § 9 odst. 1 písm. e) bodu 3, aby pozdější většinový vstup univerzity nevedl ke ztrátě statusu.

Tato připomínka je zásadní.

4. § 3 – nový odstavec 5

„(5) Kritérium podle odstavce 3 písm. a) se považuje za splněné, jestliže žadatel v posledních 5 letech úspěšně prošel odborným hodnocením v programu podpory výzkumu, vývoje nebo inovací, nebo jde-li o právnickou osobu podle odstavce 1 písm. f) částí věty za středníkem.“

Odůvodnění

Odborné hodnocení v programech TA ČR, OP TAK nebo Horizont Evropa i původ ve vysoké škole či výzkumné organizaci stupeň inovace objektivně dokládají a zákon s nimi v odst. 3 písm. a) počítá jako s dokladem. Domněnka zkrátí řízení a zabráni opakovanému věcnému posuzování téhož inovačního obsahu. Ostatní kritéria se hodnotí beze změny. Za relevantní výstupy aplikovaného výzkumu je vhodné považovat rovněž software včetně open-source řešení, funkční vzorky, prototypy a ověřené technologie; samotná absence patentu nemá inovativnost vylučovat.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 4 odst. 4 písm. a)

Navrhujeme upřesnit koncept zjišťování výše rizikového financování investora ze strany rozvíjejícího se podniku.

Odůvodnění:

Z textu ani související důvodové zprávy není zřejmé, jak může rozvíjející se podnik zjistit okamžik překročení limitu rizikového financování u investora. Existují pochybnosti, zdali je možné reálně tuto skutečnost zjistit.

Tato připomínka je zásadní.

6. § 4 odst. 4 písm. d), f) a g)

Písm. d): „d) je podnikem v obtížích, kterému podle nařízení o blokových výjimkách nelze podporu poskytnout,“.

Písm. g) vypustit.

Do důvodové zprávy k písm. f) doplnit: „Podpora formou odpočtu sama o sobě nebrání rozvíjejícímu se podniku čerpat podporu výzkumu, vývoje a inovací.“

Odůvodnění:

Důvodová zpráva sama uvádí, že startupy jsou kvůli zápornému vlastnímu kapitálu běžně hodnoceny jako podniky v obtížích. Odkaz pouze na definici tuto bariéru přenáší i do nového režimu a nezachytí výjimky, které unijní předpis stanoví mimo definici; návrh nového nařízení o blokových výjimkách je rozšiřuje mj. pro inovativní start-upy (obdobně upravit také čestné prohlášení v § 5 odst. 4 písm. d) bodu 4)

Povinnosti transparentnosti a evidence stíhají poskytovatele podpory (§ 18 odst. 3), písm. g) je však činí podmínkou na straně podniku pod sankcí podle § 13. Podporu rizikového financování bez identifikovatelných způsobilých nákladů lze podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 651/2014 kumulovat s jakoukoli podporou s identifikovatelnými náklady; důvodová zpráva by to měla potvrdit, aby status nezužoval přístup k veřejné podpoře. U technologických spin-offů může být záporný vlastní kapitál přirozeným důsledkem delšího vývojového cyklu a investic do výzkumu před zahájením komerčních tržeb.

V neposlední řadě nechceme přenášet na startup povinnosti poskytovatele, ale zachovat jasně vymezenou součinnost podniku a dokládání podmínek podpory.

Tato připomínka je zásadní.

7. K § 4 odst. 5

Navrhujeme upřesnit podmínky určení zdaňovacího období

Odůvodnění:

Pro účely zjištění zdaňovacího období se za datum skutečného poskytnutí peněžních prostředků považuje „den, kdy došlo k odepsání peněžních prostředků z účtu investora v rané fázi u poskytovatele platebních služeb, pokud byly tyto prostředky připsány na účet rozvíjejícího se podniku bez zbytečného odkladu.“ Není však patrné, o jaký časový interval se jedná v kontextu připsání na účet bez zbytečného odkladu. Mohou vznikat nejednoznačné situace – navrhujeme buď upřesnit formulaci či jí vypustit.

Tato připomínka je zásadní.

8. K § 6 - § 7

Náležitosti rozhodování o zápisu společnosti do evidence

Odůvodnění:

- a) V návrhu není patrné, zda je rozhodování o zápisu jednostupňové, či je možné uplatnit opravný prostředek. Navrhujeme, aby to bylo jednoznačně stanoveno v textu zákona, či alespoň v důvodové zprávě.
- b) Případné zamítnutí návrhu by mělo být alespoň odůvodněno, aby subjekt mohl případně napravit poukazované nedostatky.

Tato připomínka je zásadní.

9. K § 15d

Navrhujeme doplnit definici investora jakožto fyzickou osobu i o situaci společného jmění manželů

Odůvodnění:

V návrhu je stanoveno, že investor je fyzická osoba s limitem odpočtu 5 mil. Kč. V praxi však může dojít k financování ze společného jmění manželů, případně může být podíl či pohledávka nabytá při investici součástí společného jmění. Navrhujeme upřesnit v důvodové zprávě, který z manželů je v jaké situaci investorem v rané fázi a kterému vzniká právo na odpočet (současně musí být jasné, kdo jej uplatní, aby stejná částka nebyla odečtena dvakrát).

Tato připomínka je zásadní.

10. K § 15d odst. 1

- a) Navrhujeme přehodnotit povinnost poměrného uplatnění investic
- b) Požadujeme vyjasnit otázku zpětné změny rozvržení uplatnění nezdaniitelné části základu daně
- c) Navrhujeme potvrdit, že poplatník má právo zvolit (zda a v jaké výši), ve kterém ze stanovených zdaňovacích období odpočet uplatní
- d) Prosíme o upřesnění postupu, pokud by byla investice poskytována v několika tranších ve více zdaňovacích obdobích
- e) Možnost určení investora, které z jejich investic budou kvalifikovány (dle prohlášení podle § 4 odst. 1 písm. c)

Odůvodnění:

- a) Návrh počítá se konceptem povinnosti poměrného uplatnění investic. Nicméně jeví se poměrně komplikované, jak povinný poměr realizovat v případě více investic v kombinaci s uplatňováním ve více zdaňovacích obdobích. Navrhujeme stanovit v právním aktu, že pokud poplatník u konkrétní investice v daném roce splní podmínku pro její uplatnění, započítala by se do limitu 5 mil. Kč – a bylo by ponecháno zcela na vůli investora, kterou konkrétní investici si přeje uplatnit.

- b) Považujeme za důležité vyjasnit otázku, jak bude fyzická osoba oprávněna zpětně měnit rozvržení uplatnění nezdaniitelné části základu daně, a to jak prostřednictvím dodatečného daňového přiznání, tak i v rámci jiných daňových řízení (přesun odpočtu by neměl být podmíněn nedostatečným základem daně v prvním roce).
- c) Z důvodu právní jistoty poplatníků navrhujeme v důvodové zprávě potvrdit, že poplatník má právo zvolit si (včetně konkrétní výše), ve kterém ze stanovených zdaňovacích období odpočet uplatní.
- d) Prosíme upřesnit postup (včetně vyjasnění běhu tříleté doby držby u jednotlivých tranší), pokud by byla jedna konkrétní riziková investice poskytována v několika tranších ve více zdaňovacích obdobích. Bere se v takovém případě na zřetel datum posledního peněžního toku?
- e) Dle uvedeného znění § 4 odst. 1 písm. c) se nabízí, že fyzická osoba může sama ovlivnit, která z investic se kvalifikuje pro odpočet – a to prostřednictvím učinění či neučinění prohlášení. Preferujeme, aby investor tímto způsobem mohl sám určit, zda započítá do odpočtu svojí způsobilou investici A či způsobilou investici B. Je takovýto postup možný?

Tato připomínka je zásadní.

11. K § 15d odst. 2 písm. c) a odst. 3

Daňové důsledky při vyřazení rozvíjejícího se podniku z evidence

Odůvodnění:

Pokud by došlo k vyřazení podniku z evidence z důvodu nepravdivých, neúplných nebo nepřesných údajů (podle § 9 odst. 1 písm. f), váže se na takové vyřazení povinnost vrátit odpočet. Není však zřejmé, v jaké časové hranici může být o zpětném vyřazení rozhodnuto – investor tak může nést dlouhodobé riziko. Navrhujeme stanovit přiměřenou časovou hranici (například lhůtu delší než 1 rok) pro daňový důsledek na straně investora.

Tato připomínka je zásadní.

12. K § 34 odst. 1, k § 38r

Nepřiměřeně dlouhá prekluzivní lhůta při uplatňování daňové ztráty

Odůvodnění:

Oceňujeme prodloužení lhůty pro uplatnění daňové ztráty z 5 na 7 let, nicméně opakovaně upozorňujeme, že již nyní vnímáme nepřiměřeně dlouhou prekluzivní lhůtu při standardním uplatňování daňové ztráty (de facto 5 zdaňovacích období, kdy je možné uplatnit ztrátu + 3 roky), která je stanovena bez ohledu na dobu skutečného uplatnění daňové ztráty. Nynější návrh prodlužuje prekluzivní lhůtu až na 10 let od dosažení daňové ztráty, což je výrazné negativum a administrativní zátěž, jež může zcela vymazat výhodu prodloužení lhůty. Navrhujeme proto omezit prekluzivní lhůtu pro uplatnění daňové ztráty, a to na dobu skutečného uplatnění v rámci stanovených daňových období. Tj. pokud bude daňová ztráta uplatněna již v prvním

zdaňovacím období, prekluzivní lhůta bude počítána od tohoto období a bude skončena za 3 roky – nikoliv za 3 roky po uplynutí uplatnitelných zdaňovacích období v délce 7 let.

Tato připomínka je zásadní.

13. K § 34 odst. 4

V § 34 odst. 4 doplnit větu: *„Je-li poplatník na konci zdaňovacího období, ve kterém odpočet na podporu výzkumu a vývoje vznikl, rozvíjejícím se podnikem podle zákona upravujícího podmínky inovativního a škálovatelného podnikání, lze tento odpočet uplatnit nejpozději v sedmém zdaňovacím období následujícím po období, ve kterém vznikl.“*

Odůvodnění:

Odpočet na podporu výzkumu a vývoje lze dnes uplatnit do pěti zdaňovacích období. Startup s vlastním výzkumem je v prvních letech ve ztrátě a odpočet mu propadne dřív, než dosáhne zisku. Návrh správně prodlužuje lhůtu pro daňovou ztrátu na 7 let; stejná logika platí pro odpočet na výzkum a vývoj. To je důležité zejména pro spin-offy a deep-tech podniky, u nichž se období výzkumu, validace a první komercializace může protáhnout na řadu let.

Tato připomínka je zásadní.

14. K § 3 odst. 3 a k § 20 odst. 2

Upravit v § 20 bod 2 (§ 15d odst. 2 zákona o daních z příjmů): „K navrácení odpočtu na podporu rizikových investic ... dochází, pokud“. Dále v § 3 odst. 3: písmena g) až k) označit jako písmena b) až f).

Odůvodnění:

V návrhu chybí slovo „navrácení“, které obsahuje platné znění s vyznačením změn i důvodová zpráva; bez něj má ustanovení opačný smysl. Označení písmen v § 3 odst. 3 neodpovídá řadě a–f, se kterou pracuje důvodová zpráva.

Tato připomínka je doporučující.